

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Szirmay István
felelős szerkesztő.

dr. Ham Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félfévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Ujhelyi dolgok.

— augusztus 29.

Városunk — legalább idáig — nem a legszerencsésebb volt a gyáripari vállalkozások terén. Gründereinket bátran elnevezhetjük szerencsétlen flótásoknak, sőt egybe vetve mindeneket, a flótát beigathatjuk városunk címerébe.

Volt egy részvényes gözmalunk. Megbukott. Pedig a gözmalomok reátermett emberek kezében mindenfelé prosperálnak széles e hazában. Mondják, hogy becstületes lisztet őrölt. Talán éppen azért bukott meg. Annyi bizonyos — és arról tanuságot tehet Dongó Géza barátom Ujhely város történelmében, — hogy az a gözmalom svindli nélkül szükködött.

Ámde volt nekünk egy snapszgyárunk is. Tudjuk, hogy soha snapszgyár nagyobbát az újhelyinél nem bukott vala. Pedig azt már maga szülte az eleven svindli. Tokaji borból készült cognacot hirdetett harsogó reklámjaiban és hideg uton pancsolt spirituszt árult, igaz, hogy igen szépen vigentézott flaskákban. Az már szeledebb svindli volt, hogy kutyvasztásának első esztendejében ó-cognacot hirdetett. Egyébiránt lengyel szomszédaink torkát pokolkövel sem lehetett volna küllömbül kipergelni, mint azzal a hirhedt lötyedékkal. Nyilván attól szomjaztak meg annyira, hogy a tengerszemünket is elperelték tőlünk. Azonkívül azonban a polyák meginni csak megitta keservesen azt a gügyit, de fizetni

sehogy sem akart érette; elanynyira ment az elkeseredés, hogy ha a polyáknak lett volna katonasága (no meg nekünk is), a snapsz-kérdés középeurópai bonyodalom okozója lehetett volna. Így azonban a krízis békés uton és azzal nyert megoldást, hogy a krach-sujtotta fábrikát elvitte az ördög és lón nagy kesergés az elértéktelenedett cifra papirosok miatt.

Villamos gyárunk sem a legszerencsésebb csillagzat alatt született. Világítani ugyan most már világít, hanem:

„Világ mit ér, mit ér a fény nekem,
Hasznót kíván, haszonért ver szívem.”

énekli az osztalékra áhító részvényesek kórusa, akik azt sem tudják idáig, hogy mi fán terem a dividenda. És itt már a kauzalitással tisztába jönni is bajos. Mert hogy a malom megbukik amiatt, hogy igen jó lisztet ad, de veszteséggel, a snapszgyár is megbukik, mert bár a kotyvaléka átkozott rossz, de potom olesó, — azonban fizetni nem akarnak érte — azt könnyű megérteni. Idáig a paraszt ész kisegíti az embert s csak azt nehéz megérteni, hogy az illető részvényesek miképen nem tudták, miszerint bukásuk bizonyos. Hanem hát a villamos világításnál úgy áll a dolog, hogy a ki bevezette, az panaszkodik a drágaság és a világosság elégtelen volta miatt s közülök nem egy készül visszatérni az ódon petróleumhoz, a gyártók viszont azon panaszkodnak, hogy nem tudnak kijönni s pokolba kívánják Edisont, amiért a menküt

megszelidítette, amint a buza-krach idejében Kolumbust illik szidni, amiért Amerikát felfedezte. Itt már fizetni — a mint mondják — még olyan áramért is muszáj, amit az illető el nem fogyasztott s kunkurzus nincsen, mint a lisztnél és a snapszál voltak, ergó ha dividenda még sincsen, keressék a tisztelt részvényesek ahol lehet, vagy ahol tetszik, csak a város kasszájában ne keressék.

A petróleum fábrika is csöndes. Azt nem emlegetik, amint hogy a jó asszonyt sem szokták. Csakhogy mig emitt a hirnélküli állapot érdem, amott aligha a fényes tüzet jele. Egyébiránt kívánunk nékie kövér kartellt és terjedelmes kontingentálást, hadd boldoguljon, — hisszük is hogy fog, mert amint tudjuk, ahhoz értő emberek kezében van.

Egyetlen gyárunk virágozik, az is vesztünkre: a dohánygyár. Az nem lenne baj, hogy a trafikot szaporítja, mert hát a magyar ex-lexben is füstöl, hanem az már nagy baj ám, hogy akkora fehér-cseléd mizériát okozott, ami a hét egyiptomi csapás egyikével felér.

Maholnap a mézárós a „nagyságáékkal” gorombáskodand a természetes szakácsné helyett, aki szivart sodor vagy pacska-dohányt csomagol a fedeleltenben, a szobaleány meg ösmeretlen fogalom léssen. Szóval nem minden fábrikán van Isten áldása, ha egyébként prosperálna is.

No de van virágzó iparunk, van kereskedelmünk. Már hogyné

volna. Ott van például a borpancsolási ipar. Mert, ha a snapszunktól — vulgo cognac — megvadult is a polyák, de a citromok honából importált tokaji borunktól kiszélesedik az ő ábrázatja. (annál hosszabbra nyulik azonban a szőlősgazdáké). És dacára a gondos és haragos Darányinak, aki kemény pontozatokat hozatott a borpancsolók ellen, vígan, sőt legvígabban pancsoltatik továbbra is. Gyönyörűség nézni azokat a nagy hordókat, amelyeknek természetes dongái között Apulia nedűje lötyög, a szőlők rekonstrukciójának tizedik esztendejében egy sovány szüret előtt, de amikor még a múlt évi termés is a nyakunkon van. Csak azt nem értem, hogy a tisztelt pancsoló urak mi az ördögért nem ütik fel a becses sátorfájukat Itália örökké mosolygó ege alatt. Azt mondják lehet ott hamisítani szalámit, meg makarónt is, ergo tágasabb az érvényesülési terenum.

Bezzeg a szőlősgazdák a nagy boldogság közepette nem tudják mi tévők legyenek a pénzüikkel. Nem elég Isten csapás volt a filoxera, a peronospora, aztán az újratelepítés, most hegyibe még az egységes hegyközség is feletébb kívánatos. Éppen, amikor az adómentesség is lejáró félben van. Persze muszáj drágán őriztetni azt, aminek vevője olcsón sem akad. Érdekes, hogy ahol értékes bor terem, amit eladni is lehet (Mádon, Tolcsván etc.) eszük ágában sincs az emberek-

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

A custodia honesta.

Irta: Biró Pál.

Vác, aug. 25.

Ragyogó, juliusi reggelen becsapódott mögöttem a váci államfogház udvarának kiesiny ajtaja — egy egész hónapra. Ez tehát a megfosztott szabadság körülsáncolt bástyája. Valóban esinos, kedves kis bástya. Merő anakronizmus idekülden a modern lovagok bünbáló seregét, ide, ahová inkább illenek valamelyik Ohnet regény hősnője, aki visszavonul felejthetetlen emlékeit ápolni, míg lovagja valahol Afrika sivatagjain felejt és — vadászat tigrisekre.

A kiesiny udvart, melyet a Duna partjától öt-hat öl magas kőfal választ el, pompás kertecske díszíti, gyümölcsfák árnyában georginákkal, mályvakkal ékesen; kedves keretül szolgálva ahhoz a földszintes házhoz, amely így az udvar felől nézve, hasonlít egy szerény nemesi kuria gondozott külsejéhez. A ház előtt, amely három oldalról övezi az udvart, végtől-végig üvegfolysó húzódik, kívülről szebbnél-szebb rózsafákkal di-

szítve. A folyosó keleti oldalát árnyas lugas zárja be, sűrűn befuttatva vadszőlővel.

Eppen csak a ház belső architektúrája mutatja, hogy foglyok lakása az a tizenkét egyforma szobácska, amelyek egyszerű butorzatokkal csak úgy ragyognak a tisztaságtól. Ehhez fogható gondos rendet, csak a mi derék fogházfelügyelőnk „keze alatt” láttam — otthon Ujhelyben. Természetesen az ő gondoskodása nem terjeszkedhetik oly keretben, mint itt, ahol az állam a custodia honesta elvét — hogy ugy mondjam — teljes pompájában érvényesíti. Van itten villamos világítás-tól kezdve, fogadó-termen keresztül, fürdő-szobáig minden, ami a csöndes, nyugalmas élet kényelméhez szükséges. Itt érezheti igazán az ember, hogy mennyire utolsó rendű az életben minden, ha letörték a szabadságunk szárnyait.

Ennek a szép helynek egyébként nagy a történelmi nevezetessége is. Közvetlenül a Duna partján épült, az óriási fogház mellett, ott, ahol jó nagy régen hatalmas kert húzódott, egy díszes kőkapu alatt, amely az országuton emelkedik mintegy két emeletnyi magasságba. Ez a kőkapu ma

Kis-Vácot választja el Vácztól, a belvárostól. Mielőtt pedig Kis-Vác Pestmegyéhez csatoltatott volna, határvonalat jelzett Pest- és Nógrád-vármegyék közt és emeltetett abból az alkalomból, amikor Mária Terézia a pozsonyi országgyűlés tagjaival Pestre vonulva, itt a vármegye határára fogadta az eléje járuló meggyei bandériumot. A mai államfogház területén díszlő virágos kertből tellett az a sok illatos róza, amelyekből szőnyeget raktak a szépséges fejedelemasszony piciny lábai alá, míg kocsjáról leszállva, daliás, magyar nemes ifjakkal díszes testőrsége kíséretében, a vármegye küldöttsége elé sétált, hogy gráciával fogadja hódolatukat.

Ugyancsak ezen a kapun keresztül kergette meg negyvenkilencben vitéz Nagy Sándor generális a muszka kozákokat, mielőtt gyalogosaival és tüzérségével bevonult volna rövid pihenőre, a diadalittas Vác falai közé. Ez a mámor szintén egyik utolsó fellobbanás volt a legdicsőbb küzdelem szomorú éjszakája előtt. Ezután be hamarosan kivörösödött a sirástól annak a sok szép palóc lánynak ábrándos kék szeme, akik mosolyogva szórták a rózsát hős csatákban ed-

zett magyar ifjak utja elé. És mily különös változása az időnek, hogy ugyanez a jó fekete föld, igazi hősök helyett, ma a társadalom által szankcionált renitenskedés „lovagjai”-nak ápolja a La France rózsák kedves illatát. Mert mi tagadás benne, ez a hely ma inkább bogáncsot érdemelne, mint a világ legszebb virágát...

A bevonulásom napján — véletlenül — mert ez itt nagy ritkán esik meg, teljesen egyedül voltam. Ez az egyedülvalóság leküzdhetetlenül elementáris erővel érezteti a szabadságvesztés keserűségét. Hogy innen én harminc napon át ki nem kerülhetek, hogy napról-napra, óráról-órára fogom lekonyorogni az időtől a végtelen percek: mindezt csak most kezdtem érezni. A megérkezés, az új hajlék új varázsával teljesen elemosta ezt a rejtett félelmet. Mint mikor valaki először találkozik azzal a nővel, akiről egy titkos ösztön sugja, hogy ez a nő sokkal több szenvedést fog neki nyújtani, mint amennyit a gyönyörök emléke majd feledtet képes, mindezzel nem törődve, élvezni zavartalanul ennek a találkozásnak kedves hatását; ugy van itt az ember a megérkezés első

Lapunk mai száma 10 oldal.

Ferencz József keserűvíz

az egyedül elismert kellemes
izü természetes hashajtószer,

nek megegyéses-hegyközségesedniök, csak éppen ebben a szerencsétlen koldus fészekben. (Mi a hegyközség dolgában más-ként gondolkozunk. Szerk.)

Rikkancsok hirdették nem régen a fővárosi krajaeros lapokat árulva, hogy van egy virágzó üzlet Ujhelyben. A nagy pálinka liferálás. Mert hát monopolium kell a magyarnak akár az egyik, akár a másik formában. És miért ne lehetne a pálinka drága, mikor a bor ugyis olcsó; fő dolog a haszon, aki iszik: az fizethet. Kíváncsiak vagyunk a pálinkatröszt mibenlétére, de amint halottuk valamelyik miniszter is kíváncsi reá.

Ad vocem spiritusz, avagy annak vízzel felelesztett formátuma; a Kästenbaum-féle alapítványi oskolából nagy pálinka magazint formált az élelmesség.

Oskola és pálinka raktár, hogy férnek meg ezek egy tető alatt?

Tudtunkkal a derék Kästenbaum Márton alapítványát izraelita nevelési célokra tette. Nehéz elhinni, hogy az oskolás gyermekeket azoknak az épületes szólamoknak a meghalgtásával akarta volna mulattatni, aminők a pálinka fuvarosok ajakáról időnkint elröppennek. De a pálinka raktárnak az oskolával való összeférhetlenségét nem csak ezek a pedagógia ellenes szempontok hirdetik. Mert néhány száz gyereknek az élete, vagy testi épsége nem a legnagyobb biztonságnak örvend ott, ahol a spirituszt en gros mérik. Egy robbanás után persze mindenkin meg jön az esze, ha későn is.

Csudálkozunk; hogy az izr. hitközség, vagy iskolaszék összedugott kézzel veszik a dolgot. Egyébiránt a tanfelügyelő urat is bátorkodunk erre a pálinka magazinra figyelmeztetni egy népes oskolában. Meg a rendőrkapitány urat is. Mert mi azt hisszük, hogy a minden körülmények között megóvándó élet és testiépség érdekeibe ütközik az,

perével. Hiszen ez a sok viruló, il-latozó rózsza, oly kedves biztatással mosolyog . . .

Jó örmesterünk, látva néma tőprengésem, mint aféle kipróbált szakértő: úgy látszik kikapasztalta a bajomat is. Sietett megnyugtanni, hogy hát telnek majd könnyebben is a napok. Hogy majd jönnek az urak „mihamarosan.” Bezzeg nem úgy — mondja — mint a „rég jó idők”-ben, amikor néha egészen is megtellett ez „az én szép rezidenciám” — folytatja önérettől duzzadó kebelével — hanem úgy öten-hatan mihamarosan összeverődnek az urak.

(Azokban a régi jó időkben megessett olykor, hogy jó bor és vig nóta mellett dözsölő kompániát estére szuromyos örökkel kellett az udvarról a szobába kényszeríteni. Volt azután arra is eset, hogy kettőjüket, akik éjnek idején az örrel együtt duhajkodtak egy külvárosi koresmában, a rendőri őrszem kísérte befelé. Ez volt az az ugynevezett „rég jó idő.” A minek természetesen ma még a gondolata is bűn.)

Hogy pedig ezzel jókorán tisztába jöjjenek, örmesterünk sietett kioktatni az életrendünk szabályai felől: hogy naponta két órát, reggel és alkonyatkor egyet-egyet sétálha-

hogy egy népes utcában spiritusz raktár állhasson. Talán, ha jól utánna néznék a dolognak valamiféle rendelet is akadna szerény vélekedésünk támogatására. De, hogy a józan ész, a helyes izlés és a közbiztonság elemi követelményei tiltakoznak az ellen a magazin ellen ott, ahol van: az bizonyos. Amennyiben pedig ez a figyelmeztetés itt eredménytelen maradna, már csak kíváncsiságból is ki fogjuk kérni a belügyi és közoktatásügyi miniszter urak véleményét. Hadd lássák, hogy ha az országos ex-lex megszűnik is, Ujhelyben marad még elég belőle.

Dr. Kossuth János.

Ballagi megtérése (?)

— aug. 29.

(Sz. I.) Érdekes hírről számol be a Fm. H. legutóbbi száma. Nem is egyszerű hírről, hanem valóságos politikai eseményről, amely lejátszódott az elmúlt vasárnapon Bodrog-Sára községben.

Ennek a kis falunak derék református lakossága ugyanis elemi iskolát építtetett, amelyet vasárnap avattak fel.

A felavató ünnepélyen természetesen ott volt a kerület képviselője Ballagi Géza és ott volt Buza Barna is, mi nem kevésbé természetes. S ha már egyszer ott voltak, az is természetes, hogy beszédet is mondtak, még pedig nagyszabásut, érdekeset, sőt szenzációsat.

Buza Barna beszélt és politikai beszédet mondott, mert előre elhatározta, hogy politikai beszédet fog mondani; Ballagi is beszélt, ő is politikai beszédet mondott, mert előre elhatározta, hogy ezen a helyen — nem fog politikai nyilatkozatot tenni, de a Buza Barna felszólalása kicsiholta belőle lelke legtökösabb gondolatait.

Igy mondja t. i. a Fm. H. És ezek a legtökösabb gondolatok (feltéve, hogy valóságos belső titkos gondolatok) érdekes fordulat bekövetkezését helyezik kilátásba: Ballagi Géza ki fog lépni a szabadelvű pártból, elhagyja a 67-es közjogi alapot, amelynek eddig őszinte híve volt és csatlakozik ahhoz a párt-hoz, amely 35 éve küzd Magyarország függetlenségéért. És be fog következni ez a fordulat abban a percben, amelyben Ballagi Géza végleg

tok majd az udvaron is, azonkívül pedig az üvegfolysó, lugas, olvasóterem, fürdőszoba szabad rendelkezésemre van. Az ebédhez és vacsorához összevissza egy liter bort hozhatok. Este kilenc órákor pedig kivülről rám fogja csukni a szobám ajtaját . . . Többek közt pedig tudomásomra adja, hogy Bárdos — mindjárt meg is mutatja az udvaron foglalatostkodó, tagbaszakadt, marcona képű vörös legényt — fogja személyem körül a szolgálatot teljesíteni. (Egészen fejedelmi stílusban kezeli „rezidenciájának” belső nyelvezetét is.) Rövidesen el is mondta Bárdos érdemes voltát. Igen derék fegyene. Azok közül való, akiket jóviseletük folytán a fegyintézetből „kiszegítő” címen külső szolgálatra is felhasználnak. A büne az volt, hogy aféle paraszt-párbajban összelelezte a cimborájával és egy kemény döfessel a másvilágra küldte. Szóval a kiszolgálás is stilszerű. Lévé a szolgánk is „párbajhős.” Azzal a különbséggel, hogy az ő párviadalánál nem asszisztált sem segéd, sem orvos.

Alkonyatkor egy újabb felfedezés kezdett egyenesen kétségbeejteni. A szomszédos fegyházból végtelenül busan elnyuló, templomi ének kórusa hangzott fel. Ez volt a fegyencek

meggyőződés, hogy a 67-es alapon a magyar nemzeti hadsereg nem való-sítható meg. Egyelőre azonban marad Ballagi Géza ott, ahol van, mert a meggyőződés alakulásának lelki processusa még mindig tart, még egyelőre folyamatban van, de már közel áll a befejeződéshez.

Ennyit ír a Fm. H. és még azt, hogy Ballaginak ezt a nagyjelentőségű kijelentését óriási lelkesedés és taps fogadta.

Most pedig szóljunk mi is valamit, még pedig fordított sorrendben: kezdjük a lelkesedéssel és a tapson. Igazán, tagadhatatlan, hogy Ballagi Géza szerenés ember, ő úgy tud beszélni, hogy mindig lelkesedés és taps kél szavai nyomában.

Beszéljen ő akár a kormányparti padokról, akár a bényei Kossuth-szobor leleplezésén, akár Bodrog-Sárán, a körülötte lévőkhöz mindig *olyan erős szuggesztív hatással vannak reá*, hogy mindig kipattantják belőle lelke legtökösabb gondolatait és ezek a legtökösabb gondolatok szinte esodálatraméltóan mindig összetalálkoznak a környezet legtökösabb gondolataival, álljon a környezet és mamelukokból, vagy még ősi kurucokból. Ez pedig Demosthenes óta mindig kész siker, mindig óriási hatás. Csak ott-hon Sárospatakon, nem sikerül neki eltalálni az igazi hangot, ha Rákóczi ünnepére gyűlnek össze a lelkes magyarok.

Ami pedig Ballagi Géza lelki tépelődéseit illeti, hogy a 67-es alapon lehet-e, vagy sem megvalósítani a magyar nemzeti hadsereget, hát ezt a belső vajudást én most holmi kopott argumentumok felmelegítésével megzavarni nem akarom. Legfeljebb a költő poétikus sorai jutnak eszembe: „Ah, mért oly későn levelek hullása, daru távozásra idején” stb., miért nem 1901 nyarán lepte meg a tudós professor urat ez a lelki elgyöngülés?

Hisz a 67-es alap mai értelmezése, úgy amint azt nem csak az ellenzék, hanem immár a szabadelvű párt is elfogadta, sokkal kedvezőbb a nemzeti hadsereg megvalósíthatására, mint a régi értelmezés volt.

Hisz 35 éven át a hadsereg kérdését a 67-es alapról folyton „noli me tangere”-nek tekintették, és éppen most nyílt fel a 67-esek szeme majdnem kivétel nélkül, hogy a 67-es alapról nekünk jogunk van a magyar nemzeti hadsereg minden attributumát követelni; hisz az obstrukciónak éppen az a bevallott elvi alapja, hogy a 67-es törvények a hadseregben nincsenek végrehajtva — és „állítólág” (mert alig merek hinni a Fm. H.-nak) Ballagi Géza éppen most kezd tőprengeni, hogy kielégítő-e a 67-es alap

szokásos énekőrája. Mintha sirból felszálló lelkek siránkozásának. Elő emberek, akik nyole, tiz, tizenöt esztendőre, vagy egy egész életre, mindnyájan valami sötét bűnnel terhelt, el vannak temetve elevenen: — lelkük mélyéből zengenek szolozsmákat. Ezt borzasztó hallgatni. Ebben a siri, esendes alkonyatban, amikor a természet is oly fáradt szomorúsággal tekint a mozdulatlan égboltozatra: mintha Dosztojevsky deportáltjait hallanám, akiknek meg van engedve, hogy a határon még egy utolsó imát zenghessenek — hazafelé fordulva.

Szinte üdítőleg hatott, amikor estére, a parton pihenő kötélverő legények rákezdték, hogy: „Jaj be busan harangoznak Tarjánban . . .” Azután duhajkodásba csapva vigan kurjantottak át a Dunántulra . . .

Harmadnapra Rácz István örmesterünk biztatása is valóságos lett. Naponként új és új bajtárs vonult be, úgy hogy mihamar ötre, hatra emelkedett a létszám. Persze az élet is teljesen megváltozik. A csendes kis fogház hangosabbá lesz. Vigabb kedély mellett jobb az étvágy és csendesebb a vér okvetetlenkedése. Délelőttöként az újságok felváltva járják kézről-kézre, ebéd előtt ad hoc kasszinó a lugasban, délután pedig

a hadsereg nemzeti jellegének megvalósítására.

Mégis csodálatos szuggesztív ereje lehet a Buza Barna dictióinak, hogy egy olyan fegyelmezett elmét és kiforrott tudású főt, mint a Ballagi Gézáé, ilyen elemi kérdésben megingatni tudott!

Különb: kíváncsi vagyok, csakugyan úgy történt-e Bodrog-Sárán Saul megtérése, amint az a Fm. H.-ban megírva nagyon.

Elmélkedések.

Ungvár, aug. 27.

Az igazi hazafi, a kit sem dicvágy, sem önző aspiráció, sem feltűnést keltő ösztön, szóval semminemű önérdék nem vezet, ki mint igazi magyar ember, hazáját, anyaföldjét *önzetlenül*, csakis azért szereti, csakis azért lelkesedik, mivel itten látott napvilágot, itten szivta be az anyatejjel a magyar haza iránti szeretetét, itten tanították már zsenge korában a szabadság lángoló eszméit felkarolni, terjeszteni és diadalra vezetni: az igazi hazafi — mondom — gondolkodóba esik, elálmélkodik azokon a perverz állapotokon, azokon a kifecmodott állítástételeken, melyek a jelenkorban mintegy divattá váltak.

A hazafiságot monopolizálni, monopoliummá degradálni, felebarátját gyanúsítani, ezen szent érzést másoktól eltagadni és csakis magok számára fenntartani és érvényesíteni, tüzték ki feladatul!

A gyanúsítgatások hydrája ütötte fel fejét ezen annyira zaklatott hazában; a *tisztesség megszűnését nem respektálva*, megtámadtatnak az általános elismert, a hazájukért és a közjóért lángolóan harcoló férfiak a szabadságért küzdő, vagy küzdött bajnokai!

Nem helyes ezen utirány, melyen haladunk; a szétforgácsolt erők a haza hasznára nem lehetnek, csak ellenségeink kárörömére szolgálnak, mert a „divide et impera” elv diadalmaskodik.

Nézhetünk-e nyugodtan a jövő elé, hogyha látjuk, miszerint már a nagy Kossuth Lajos fia jellemébe is rést ütni igyekeztek, azon férfiuéba, ki hazájába visszatérve, működése első percétől fogva a szabadság, egyenlőség és testvériség zászlaját magasan lobogtatja!

„A capite foetet piscis” elvével fogva, *minthogy a fővárosi lapok egynémelyike ily útra tévedett*, a vidéki lapokra is átlántálódott és a minapában a F. H. egy puritán jellemű férfi ellen — az általános el-

kártyázó és egyéb csoportokra oszlik ez az idealisan összerótt kis társadalom. Mintha nemesek a közös sors, hanem valami nagyszerű törvény tartaná össze: a béke, a barátság és jóindulat út tanját benne. Nem esodálatos-e: az ország minden vidékéről összekerülnek az ugynevezett „verekedők” és megalkotják a legjovialisabb thont? Van hát mégis hely ebben az országban, ahol lehet párbaj nélkül is megélni? Ahol pedig naponként sokszor heves disputák is folynak: társadalomról, politikáról, egyező és merőben ellentétes elvek-ből kiindulva és minden fölött a legsimábban napirendre térünk, ha belefáradtunk. (Tilos azonban parlamentről és asszonyról diskusziót kezdeni, mert e tekintetben meg vannak örökítve a tilalom indokai nyomós érvekkel.)

Még magasabbra is felesapnak olykor a hullámok, örmesterünk bevallása szerint olykor hathatós jelenlétére lévén szükség, amikor a szocialista-foglyok nagyobb számban kerülnek össze politikai vétkeikért. Most már nagy régen nem jártak erre, de egy-egy szoba falán megörökített mottójuk hirdeti a főbb elveket: Lassalle nyílt leveleitől az erfurti programmig.

ismert jó hazafi, Nemes Lajos ellen — irányította mérges fulánkjait!

Ismételve mondom, hogy ezen utirány nem helyes, sőt káros; ne fitogtassa senki se hazafiságát, tisztelje másokban is a meggyőződést, megváltoznak az idők, megváltoznak az emberek, az tagadhatatlan; de megváltozik a politika is.

Dr. Thomán Dávid.

A dadogás és egyéb beszédhibák gyógyítása.

Irta: Szabó Jakab.

— Vége. —

— aug. 29.

Az első évben megtanulja a siketnéma az összes hangokat érzékeltetés folytán és a beszélő különféle szájállásából; a második évben egyes szavakat mint tárgy-fogalmakat, közzelfekvő és szemléltetett tárgyakat megnevez; a harmadik évben a leg-egyszerűbb gondolat kifejezése mondat által, fogalom társítás; a negyedik évben folyékonyan beszél. Minden fokozaton az írás-olvasás lépést tart a beszéddel és értelemfejlesztéssel. Az 5—8-dik évfolyamig az oktatás rendes lépést tart az elemi oktatás I—IV., esetleg V—VI. osztályával. A siketnéma beszéde vonatott kissé és hiányzik a hangszínezés, miután nem hallja a saját hangját, de igen figyelmes, írásbeli hibát sohasem ejt. Megfigyeli a beszélő szájmozgásait és abból egy hang eltévesztése nélkül leolvassa ugyszólván a mondottakat.

Van kétféle siketség, u. m. veleszületett és később valamely betegség folytán szerzett, utóbbi tanítása könnyebb, amennyiben valamelyes hangképek még megmaradtak. A siketnémaság lehet agyi bántalom is, lehet csupán a hallószerv betegsége.

Eredő okai lehetnek: a szülők beteges állapota, egyenetlen kor, közeli rokonság a szülők között, iszákoság vagy átöröklés.

A siketnémaikat hajdan jelbeszéddre tanították, jelenleg mindenütt csak a hangos beszédet tanulják; már a 16. században Ponzé de Pedro spanyol pap hangos beszéddel kísérletezett, Magyarországon Orbancsics J. volt e módszer képviselője, jelenleg 10 siketnéma intézetben tanítják nálunk a hangos beszédet. Legrégibbek a váci (alapította Császár András 1803.) és a Fuchs-féle izr. sikn. intézet Budapest 1878 óta.

3. Minden betegségnél, de különösen a beszédhibáknál igen fontos a baj megelőzése, vagyis eltávolítandó az ok és alkalom, mely a beszédhibát elősegíti.

Tudjuk, hogy a gyermeknél igen nagy az utánzási hajlam, ügyelnünk

De van itt egy néhány mottója a párbajellenes ligának is. Itt is, ahol a „párbaj miatt“ összetalálkozik hivatalnok, ügyvéd, orvos, képviselő, újságíró, bíró, sőt még ügyészégi megbízott is, egészséges áramlat szele bontakozik ki, amely a párbajellenes liga mesgyéje felé halad elég gyorsan: és éppen ezt, a bünbánók áramlatát nagyon erős jelentőségűnek kell tartanom.

Egyben közös a vélemény e kérdés körül; hogy amíg a társadalom gyávának tartja azt, aki a kihívást vagy visszautasítja, vagy ily módon elégtételt venni vagy nem akar, vagy fél, addig sajnós! verekedni: *muszaj*. Ha pedig a társadalmat a békés leszerelés útjára irányítani nem lehet, legradikálisabb dolog volna *Gorkij* rendőriének a tanácsát követni, aki az Éjjeli menedékhelyben afölött sópánkodik, hogy: miért is választják el az embereket, mikor veszekednek? Csak hadd pufföljék el egymást kedvükre... Akkor aztán nem igen volna kedvük, mert jobban eszükben tartanák a verést...

Van azonban eset, amikor becsület parancsol a párbaj is, a hőse is. Egy reggelen ugyanis új kollegánk érkezett, a rendes ujoncozási időben,

kell tehát, hogy a gyermek körül levő egyének tisztabeszédűek legyenek, hogy a gyermek csak jó példát utánozzon. A fertőző betegségtől kétszeresen is óvni, mert ezek utóbajaként gyakran jelentkeznek a beszédhibák. Testezés, jó ápolás, fürdés, játék, séta, torna igen ajánlható.

Ügyelni kell a szülőnek arra, hogy a gyermek lehetőleg tisztán ejtse ki a hangokat, nehányszor előmondjuk neki s a felvett vagy elsajátított hibás kiejtésről a lehetőség szerint leszoktatjuk. A nem iskolaköteles gyermeknél öntudatos tanításról még nem lehet szó, itt csupán a jó példára szoktatás, vagy leszoktatásra vagyunk utalva. Ha a gyermek akadozik a beszédben, nyugodtságra kell inteni, újból vele elmondatni többször is, ha együttmozgások vannak, arra mindig figyelmeztetni jóakarattal, szeretettel, soha el nem riasztani kiabálással vagy haraggal.

Sokszor célhoz vezet a kigunyolás, neveltségessé tenni, hogy elrejtje magát; de túlzékény gyermeknél hatást tévesztünk.

4. A beszédhibák gyógyításával tett kísérletek majdnem egyidejűek a baj szakszerű felismerésével. Már a bibliában is találkozunk egyes esetekkel, de a bajnak szakszerű felismeréséről szó nem lehet. Így pld. Mózes II. k. 4. r. 10. v.-ben az van mondva, hogy Mózes nehéz ajku és nehéz nyelvű volt. A Birák könyvében (12. r. 6. v.) említve van, hogy Gileaditák a Jordánon át menekülni akaró Efraimbelieket úgy ismerték fel, hogy a *Sibolesz* (kalász) szó helyett csak *Sziboleszt* tudtak mondani, így felismerve őket, 42 ezer embert öltek meg.

Plutarchos leírja Demosthenes esetét, kit a nép első szónoklata alkalmával kinevetett. Nyelve érthetetlen és lélekzete túlrövid volt, vállait folyton emelgette, tehát dadogott és együttmozgások is voltak jelen nála. Ciceró szerint pöze beszédű is volt, mert az r hangot nem bírta kiejteni. És Demosthenes erre mit tett? Kavicsokat rakott a nyelve alá, hegynek felszaladva szavalt, hangosan beszélt, egy lélekzetre hosszú körmondatokat mondott el, egy felfüggesztett hegyes kard alá állott, hogy emelkedő vállait megszurja. Demosthenes ezek dacára a világ első szónokává lett s ezt az által érte el, mert a megterhelt nyelvet használni nagyobb idegerélyre van szükség, tehát fegyelmezte önmagát, hegynek menve szavalt, nagyobb expiratót használt, gyakorolta tüdőkapacitását, az együttmozgásokról pedig leszoktatta magát.

E módszernek követői is akadtak és egészen a XIII. századig tartotta magát; még azután is sok kísérlet tétetett majd egyik, majd másik orvos

a reggeli séta idején. Ősi szokáshoz híven megtörtént az ünnepélyes ösmerkedés. Annál könnyebben ment, mert a jövevény, egyik külvilági barátját köztünk találta. Tőle aztán megtudtuk, hogy új kollegánk, azt a csinos vágást az arcán, a női *becsület* védelme közben kapta ugyan, de a női becsületet sértő *pletykát*, a gyávaságoknak ezt a leggyávább fajtát, amely orozva támad, az ember háta mögött állokodva, — alaposan a torkára forrasztotta Nagy Galeottó urnak.

Ez a bajtársunk minden áldott reggelen, egy odacempészett rózsát talál az ablakában...

Mig így folynak a napok, szalad a nyár napról-napra kifelé az augusztusból. Már egy-egy ridegebb nyári estén, a szél is oly irgalmatlan jajgatással veti magát a Duna torkába, mintha valamely Scott Valter lovagvár környékén volnánk.

A lugas takarója is kezd ritkulni. Levelek hullásával, rózsák elvirításával, rohanva közeledik az ősz. Az elmulásnak ezt a szomorú hangulatát már könnyebb elviselni odakint, ahol most kezdődik az élet.

vagy paedagogus által, de ezek vajmi kevés eredményt értek el, mert a baj igazi forrását nem ismerték. Volt idő, mikor a sebészetet vették igénybe, a bajt a nyelvben vélték székelni, felvágta a nyelvféket, összevissza vagdalták a nyelvet. Már a 18-ik század végén egyes mesterek, mint Kempele, Voisen, Franke, Leigt asszony mindinkább közelednek a baj helyes felismeréséhez és gyógyításával közelebb haladnak a cél felé. Csak 1830-ban a híres Sultesz lép fel helyes gyógyítási elméletével, ki már különbséget tesz a dadogás és pözebeszéd közt, a bajt a légző és hangadó izmokban látja, őt követi Arnot és Müller, ki művében megjelöli a módozatot is, hogyan kell összhangzásba hozni a hangadó izmokat a szótagolás izmaival. Voltak később olyanok is, kik a bajt mint idegbetegséget kezelték, egyik megszakított áramu villamosságot, másik galvanizmust használt. Újabb időben még a hipnotizist is próbálták alkalmazni.

A legújabban követett módszereknek utját megelőlték: Guttman Albert és Herman németországi, Coen Rafael bécsi orvosok, ezt követi Magyarországon: Roboz és Skulthéty, különösen pedig Sarbó Artur egyetemi m. tanár ideggyógyász, a tanfolyam jelenlegi vezetője.

E módszer csupán didaktikai eljárásra szorul és csak gyógyítható beszédhibákról lehet szó; az eljárás abban áll, hogy heteken, esetleg hónapokon keresztül légzési és hangzótagó gyakorlatot végeztünk, hatunk az elmére is azáltal, hogy mindent öntudatosá teszünk a tanulóknak.

Ezzel a dadogást gyógyítjuk meg, ha egy tanfolyamon nem sikerül, nem szabad a türelmet elveszteni sem a tanítónak, sem a szülőknek és még egy újabb tanfolyamra szorítjuk a tanulót.

A pözebeszéd gyógyítása sokkal egyszerűbb és amellett biztosabb is; a fődolog, hogy megfigyeljük, milyen jellegű a beszédhiba, mely hangoknál nyilvánul, aztán rászoktatjuk a gyermeket az illető beszédterv helyes használatára és elhelyezésére, ezt addig gyakoroljuk, míg az illető hangot helyesen és tisztán ki tudja ejteni; ez is 2—3 havi gyakorlatot igényel.

5. A tanfolyam megtartására vonatkozólag a közönség tájékoztatására közölni fogom a vall. és közokt. miniszter 1900. évi 16,716. sz. a. e tárgyban kiadott rendeletének fő pontjait.

1. §. A dadogók és egyéb beszédhibában szenvedők kezelésére rendelt tanfolyamoknak feladata az, hogy a beszédhibákban szenvedő tanulóifjúságnak alkalmat és módot nyújtsanak hibátlan és jó kiejtés megtanulására.

2. §. Tanfolyamvezetőikül csakis oly tanítók alkalmazhatók, kik erre miniszterileg érvényes oklevéllel bírnak.

3. §. A tanfolyam úgy szervezendő, hogy azon egy vagy több hasonló intézet növendékei résztvehessenek.

4. §. A tanfolyam egyhuzamban legalább 4—5 hónapon át napi egy órai oktatással tartandó.

5. §. Egy tanfolyamon legfőleg 10—12 tanuló vehető fel.

6. §. A tanfolyam költségei a tanulók tandíjából és esetleg községi hozzájárulásból fedezendő.

7. §. Minden tanulóról külön felvételi lap töltendő ki, melyben származásán kívül följegyzendő: előzményi adatok, a beszédhiba faja és foka, orvosi vizsgálat, végre a gyógykezelés lefolyása a tanfolyam alatt és az elért eredmény; összesen 24 pont töltendő ki.

HIREK.

Megszűnt a betűszedők sztrájkja.

— aug. 28.

(*) Lapunk augusztus hó 22-én megjelent számában adtuk tudtul olvasóközönségünknek azt a meglepetést keltő hírt, hogy a sátoraljaujhelyi könyvnyomdák szedő- és gép-

személyzete kimondván a sztrájkot, — a munkát beszüntette. Ugyanakkor értesítettük olvasóinkat, hogy mindaddig, míg az áldatlan mozgalom tart, hetenkint háromszor megjelenő lapunk csak egyszer fog megjelenni.

Azóta a mozgalom — véget ért, a sztrájk megszűnt. Ma reggel, tehát majdnem egy heti vajadás után a nyomdák személyzete munkába állott, miután kívánságaikat annyiban, amennyiben elfogadták s teljesíthetők voltak, a nyomdatulajdonosok teljesítették.

Az ily áron létrejött béke azonban ujjolag nagy terheket ró a nyomdatulajdonosokra, s legnagyobbbrészt épen a „Zemplén nyomdák“-ra, mely legtöbb szedőt foglalkoztat; azonban megmarad a remény, hogy a bér-emelést fokozott munka árán igyekeznek kiérdemelni.

Es ezzel el is mondtunk volna mindent, ami a sztrájk történetéhez tartozik.

Egyebet már csak azért sem akarunk elmondani, mert ha létrejött a béke és meghalt a sztrájk, mi tiszteletben tartjuk a régi jó latin közmondást: „de mortuis nil nisi bene,“ a halottakról vagy jót, vagy semmit.

Egyet azonban lehetetlen mellőznünk. A *Juresó* Ágoston esetét, a kiről olvasóink tudják, hogy lapunk belmunkatársai közé tartozik.

A sztrájkoló nyomdászok, abban a feltevésben, hogy Juresó Ágoston technikailag is részt vett a sztrájk alatt megjelent lapszámunk összeállításában, egy nyomtatványt szerkesztettek és osztottak ki a közönség között. Ebben a nyomtatványban durva sértésekkel halmozták el Juresó Ágoston, ami erős visszatetszést keltett, mert ha egymástól joggal követelhetik is meg a szolidaritást a nyomdászok, de a más dolgába nekik sem szabad beavatkozni és azért mert magán, vagy más módon segíteni törekszik valaki, aki az ő kötelességükbe nem tartozik, azt meggyalázó fegyverekkel támadni a legnagyobb jogtalanság.

Tudomásunk szerint *Juresó* Ágoston a kir. ügyészségnél feljelentést tett a sértő nyomtatvány kibocsátói és terjesztői ellen.

Lapunk keddi és esütörtöki száma a betűszedők sztrájkja miatt elmaradt; az elmaradt két szám helyett mai számunkat igyekeztünk tartalomgazdagabbá, élénkebbé s terjedelmesebbé tenni. Ezután lapunk a rendes megjelenési napokon fennakadás nélkül fog megjelenni.

— Kinevezések. Az igazságügy-miniszter *Koskovszky* Endre homonnai járásbírói díjokat irnokká nevezte ki. A pénzügyminiszter *Lakos* Ferenc mezőtúri pénzügyi felügyelőt a sátoraljaujhelyi pénzügyigazgatósághoz áll. végrehajtóvá kinevezte.

— Új református segédlelkész. *Harsányi* István sátoraljaujhelyi ref. segédlelkész és theológiai akadémiai magántanárnak sárospataki főgimnáziumi tanárrá történt megválasztása folytán megüresedett segédlelkézi állást *Ráczkövy* János ungvári segédlelkész fogja betölteni.

— Esküvő. *Klimó* Sándor, a bodrogközi Tiszaszabályozó-társulat hivatalnok, folyó hó 22-én esküdött örök hűséget öv. *Szombathy* Lászlóné, sz. Stépan Vilma urnőnek Sátoraljaujhelyben.

— Újabb államsegélyek tüzkárosultaknak. A belügyminiszter gróf *Hadik* Béla főispán előterjesztésére a felsősítnyiczei (sztropkói járás) tüzkárosultaknak 150, s a homonnabresztői (homonnai járás) tüzkárosultaknak 120 korona államsegélyt engedélyezett.

— A külügyminiszter *Boruth* műtermében. *Goluchovszki* Agenor gróf külügyminiszter Budapestten tartózkodása alatt látogatást tett *Boruth* Andornak műtermében, hol megtekintette *Andrássy* Géza gróf fiának arcképét.

E kép a fiatal gróft életnagyságban, lóháton örökíti meg abban a festői jelmezben, amelyben a tavalyi tattersali főúri lovasjátékon résztvett. A külügyminiszter, aki Andrássy Géza grófnak és nejeinek társaságában jött, a képet tökéletesnek mondotta s melegen gratulált a művésznek. A kép, amelyen Boruth Andor az utolsó esetvonásokat teszi, a téli tárlatnak egyik attrakciója lesz.

— **Adakozás.** Alig pár évvel ezelőtt adtunk hírt azon lejedelmi adományról, melylyel gróf Andrássy Dénes a megyasszói ref. egyház híveit templomépítési munkájokban segítette; most újabb jelét adta a nemes gróf áldozatkészségének; e napokban ismét 1000 koronát küldött a megyasszói ref. egyház híveinek az iskola építés céljaira.

— **Uj mérnök.** Rudali Samu okleveles mérnök városunkban Klastrom utca 920. sz. alatt letelepedett s mindeféle mérnöki munkálatok (földfelmérések, telekfelosztás) végzését elvállalja.

— **Halálozás.** Czékus István honnoui uradalmi számtartót és nejét súlyos csapás érte. Kis Klárka leányuk f. hó 21-én elhunyt.

— **A „Zempléni Kazinczy-kör“** szeptember hó első napjaiban megkezdte házi estélyeinek sorozatát a vármegyeház nagytermében. A múlt év vonzó házi estélyei után igaz örömmel üdvözöljük az idei estélyeket. Október hónap lenne a Kazinczy-kör estélyek első hónapja, de tekintettel arra, hogy dr. Várkonyi Béla zeneszerző és zongoraművész szeptember hó közepén angolországi körútjára indul és öt körüti programjának szülővárosában leendő bemutatására a körnek megnyerni sikerült, pár nap múlva a kör megtartja első ezidei házi estélyét. Vele együtt szíves közreműködésüket megígérték Csikós Córa urhölgy és Várkonyi Flóris ur a zeneakadémia tehetséges és nagyjövőjű növendékei, akik sóló és duett énekszámokkal fognak gyönyörködtetni és a múlt évi vonós quartet művészi játéku két tagja: Szeretin Hugó és Fischer Géza urak. A műsort és az estély napját következő számunkban hozzuk.

— **Eljegyzés.** Dr. Stern Ármin városi orvos jegyet váltott Neuwirth Annuskával, Neuwirth Adolf szép és kedves leányával.

— **Leégett község.** Nagy tűz pusztított tegnapelőtt a zempléni megyei Felsősitnyica községben. A faluban csak a gyermekek s az öregek voltak, mert a munkabírók mind a mezőn dolgoztak. A tűz Ruskál Andrásné házában keletkezett. Hat éves fia és nyolc éves leánya voltak otthon, gyufával játszottak s felgyújtották a pajtában levő szénát. A tűz gyorsan terjedt, csakhamar az egész falu lángban állott. Oltásról alig lehetett szó, mert mire az asszonyok (férfi alig van a községben) a mezőről hazaaértek, nem lehetett segíteni. A tűznek nyolc emberélet is esett áldozatul, köztük egy gyermekágyas beteg asszony újszülött gyermekével. A tűz martaléka lett mintegy másfél ezer korona készpénz is, amely nemrég érkezett Amerikából az egyes családokhoz. A kár meghaladja a hatvan ezer koronát, amiből biztosítás révén alig térül meg valami.

— **Hareszerű lögyakorlatok.** A helybeli honvédszázalóhoz fegyvergyakorlatra bevonult póttartalékosok folyó évi augusztus hó 31-én, hétfőn reggel 6 órától déli 12 óráig a Sátoraljaujhelytől észak-nyugatra fekvő Rítka-hegyen a Bozsva-patak, Fekete-hegy és Nagy-haligató irányában hareszerű lögyakorlatot tartanak. Az érdekelt közönséget ez uton is figyelmeztetjük, hogy a jelzett időben a veszélyeztetett helyen, illetőleg lövővonal közelében és irányában ne tartózkodják.

— **Betörés az izraelita templomba.** Folyó hó 25-éről 26-ára menő éjjel a helybeli statusquo izraelita hitközség templomában és a kis ima-

házban betörő járt. A templom ablakának egyik tábláját betörte és az ablak megnyitása után a templomba hatolt és a falba épített két persely vasajtáját lefeszítette s a benne volt 10 korona körüli összeget kivette. Az ismeretlen betörő a csekély eredménnyel nem lehetett megelégedve, mert a templomból a közeli imaházba ment át s a falba épített vaspersely lakatját ott is leverte s a perselyt néhány korona tartalmától megfosztotta. A betörést másnap reggel vette észre a templomszolga, aki nyomban jelentést tett a rendőrségnek. A betörés színhelyén két kis Wertheim-kulesot és egy közönséges kis kulcsot találtak s a perselyeket — a mint azt megállapították — éles vésővel feszítették föl. Valószínűnek tartják, hogy a betörést a helyzettel ösmerős és a betörés mesterségét régebben űző egyén követhette el. A rendőrség máris nyomában van annak a szöke, 40 év körüli, magas férfinak, akit a betörés és lopás elkövetésével alaposan gyanúsítanak.

— **A „Zempléni vármegyei községi és körjegyzők egylete“** Szerencsén, a „Nagy-Szálloda“ dísztermében f. évi szeptember hó 5-ik napján délelőtt 9 órakor rendes közgyűlést tart bő tárgyszorosozattal.

— **Megugrott betörő.** F. hó 26-án este 9—10 óra között Führer Miksa o-liszkai bortermelőnek boros pincéjébe — mint arról lapunkat értesítik — a többszörösen büntetett, rovott multu Boros István látogatott el. Führernek eselédje a pince körül járván, szokatlan zörejt hallott és erre nyomban figyelmeztette urnőjét, ki is egyedül lévén, eselédességét költötte fel. Führer fia negyedmagával a kívülről szokott módon jól elzárt pincébe gyertyával leindult s amennyiben a pincének több ága van, 2 külön irányba mentek; Boros felszét ütésre tartva kezében, a hordók között foglalt helyet. A felé közeledő Führer Miksa ifj. és Lefkovicz Manó rémulve látták Boros szikrázó szemeit, ki is rémultságukat felhasználva, gyertyájakat elfújta. Führerek sikoltozni kezdtek és erre a szomszéd ágból Bleuer pincemester és Varga kocsis, segítségükre siettek. A setétben Boros futásnak eredt. A pince-torokban Lefkovicz Dávid S. bortermelő nyakán fogva tartotta vissza a „borkóstoló“ vendéget. Néptömeg lepte el a pince előtti részt. Boros állati erejével Lefkovicz meg nem bírván, visszataszították a pincébe és a csendőrség megérkezéseig az ajtó lecsukták. A nép a pince előtt tárgyalja a most történeteket... Boros felhasználva a kis időt, hason esuzott föl az ajtóhoz, azt egy pillanat alatt érthetetlen módon kinyitotta és madárként továbbrepent... A csendőrség már csak a tejfőles bocsok nyomait látta. Terhelt ma sem került kéze. A tolvaj egy 15 literes „Csobány“-t és 5 kisebb-nagyobb üveget vitt magával. Érdekes, hogy Borost a lipótvári országos fegyvertézis igazgatója 1895-ben a „takács“ iparnál tanúsított szakértelméért „közép“, 1900-ban a „bécsi lakatos“ iparnál pedig „jó“ eredményűnek classifikálta.

— **A „Párisi áruház“** égésének zempléni áldozata. Egy feltűnést keltő és még megerősítésre váró hírt közöl az egyik fővárosi napilap a „Párisi nagy áruház“ catastrophájával kapcsolatban. A hír így hangzik: „Ujabb eltűnt. Berkovicz József főmérnök felesége Tokajról bejelentette, hogy Ambrózy Ilona, egy földbirtokos leánya, Budapestre utazott egy barátjánője látogatására, aki az elpusztult épületben lakott. A barátinő meghalt, Ambrózy Ilona pedig eltűnt. Sem a halottak, sem a sebesültek között nincsen megemlítve, pedig azóta nyoma veszett.“ E hír szerint tehát a catastrophának lenne egy zempléni megyei áldozata is.

— **Nem boesátják szabadon a katonákat.** A „Katonai Rendelekek Lapja“ egyik utóbbi száma közli az intézkedést, melyet az obstructio folytán bekövetkezett ujone nélküli állapot követel. Az intézkedés szerint azokat a katonákat, akik három éves katonai szolgálatukat az idén kitöltik és régi szokás szerint a szeptemberi gyakorlatok után szabadságot kaptak volna, nem boesátják haza. Az intézkedés érvénye további rendelkezésig tart. Indoka az, hogy teljes külpolitikai szélesedben sem kockáztatható az állam biztonsága azáltal, hogy katonaság nélkül legyen. A mai külpolitikai viszonyok pedig egyáltalán nem bírák a szélesed és a szükséges biztosítékok jelenségeit. Államvédelmi szempontból tehát az intézkedés természetes és előrelátható volt.

— **Tánemulatság.** A sátoraljaujhelyi városi kaszinó tánemulatságát f. évi szeptember hó 5-én tartja meg. Alkalmi tudósítónk szerint — tekintettel az általános nagy érdeklődésre — a mulatság fényesen fog sikerülni. Bock kerthelyisége, Lukács Károly zenekara és az a körülmény, hogy a nyári idény alatt az intelligens közönségnek tánemulatsága még nem volt, mind hozzá járulnak az est sikeréhez. A kaszinó a következő meghívót küldte szíjjel: „A sátoraljaujhelyi városi Casinó saját alaptökéjének gyarapítására Sátoraljaujhelyben, a „Bock“ kerthelyiségében 1903. évi szeptember hó 5-én zártkörű tánemulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díjak: Személy-jegy 2 K., család-jegy 4 K. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A kaszinó nevében: Dókus Gyula casinói elnök, dr. Kossuth János casinói alelnök, Schweiger Aron pénztárnok, Novák Gyula jegyző, Mészáros István háznagy. — Akik meghívót tévedésből nem kaptak és arra igényt tartanak, forduljanak Novák Gyula casinói jegyzőhöz.

— **Schmidt cirkusza** rövid itt tartózkodás után kedden befejezte előadásait, melyeket közönségünk nagy élvezettel nézett végig. A kitünően szervezett cirkusz-társulat iránt oly élénk érdeklődés nyilvánult, a melyhez hasonlót régen nem tapasztaltunk Ujhelyben. Csaknem minden nap zsufolt nézőtér előtt játszottak. Innen Nyiregyházára távoztak.

— **Tűz Géresén.** F. hó 24-én Kis-Géresén iszonyú tűz pusztított; a tűznek 33 épület lett martaléka, melyben körülbelül 120 család lakott, azon felül sok takarmány és még el nem esélt életnemű is elégett. A tűzhöz a királyhelmezi ő. tázoltó egylet vonult ki s nagy fáradságba és erőfeszítésbe került, míg a tüzet lokalizálhatták, mert a községnek mindkét oldala égett s így az oltás nagyon nehezen ment. A tűz keletkezését még eddig nem derítették ki.

— **A járásörmesterek beosztása.** A belügyminiszter a közelmúltban a csendőrség kebelében új intézményt, a járásörmesterei intézményt létesítette, mely lényegesen megkönnyíti a csendőrség munkáját. A miniszteri rendelet a járások élére örmestereket állít, kiknek hatásköre kiterjed az egész járásra és az ő rendelkezése alá több őr tartozik, melynek mindegyike 3, 4, illetve 5 csendőrt számlál, mint legénységet. Az új intézmény szerint a járásokban a nyomozásokat a járásörmesterek teljesítik, a kik az eredményről a szakaszparancsnokoknak, ezek meg a szárnyparancsnokoknak tesznek jelentéseket.

— **Színészet K. Helmezen.** Gáspár Jenő színigazgató mintegy 22 tagból álló és rendkívül ügyesen összeállított társulata működik Királyhelmezen folyó hó 21-étől. Ez idő alatt színre kerültek zsufolt ház előtt, a „Régi szerető“, „Czigánybáró“, „Buzavirág.“ Mind a három darabban a közreműködők oly ügyesen adták elő szerepüket, hogy a nagy közönség a legnagyobb megelégedésének adott kifejezést azokban a tapsokban, midőn

Duplessis Germain testőrhadnagy szerepében Gáspár Málka lépett a színpadra, ki ügyes tánczával, remek hangjával szinte elbűvölte a nagy közönséget. Oroszlán rész jutott az elért sikerből még Illésházi Margitkának is, ki az „Anica“ szerepében fölséges volt. A férfiak közül rendkívül ügyesen játszottak: Gáspár Kálmán és ifj. Gáspár Jenő.

— **Majális Hatfán.** Hatfa fürdőben f. hó 23-án nagyon sikerült, eleven kedélyű majális rendezett a környék fiatalasága, melynek ügy anyagi, mint erkölcsi sikere kiváló. Kiküldött tudósítónk híradása szerint a tánemulatság egyike volt a legsikerültebb mulatságoknak, melyen Ujhelyből és a vidékről nagyon számosan jelentek meg s az érkező kocsik a fürdő környékének valóságos kocsitábor-szinezetet adtak. A jelen voltak közül tudósítónknak a következő hölgyek neveit sikerült feljegyezni: Tarkódy Ella és Jolán, Szép Puzsó és Ilonka, Ember Juliska, Szmik Gizella és Margit (Sátoraljaujhely), Baesky Boriska, Eiszelt Jolán és Ilon (Ricsé), Köröskényi Maresa (Csörgő), Farkas Mariska, Ilon és Vilma (Vajdácska), Ölbey Erzsike (Rozvány), Varga Margit és Jolán, Nyomárkay Marinka (Zemplén), Noga Valika (Kassa), Hányi Böske (Jászó), Goby Margit (Vásárhely), Vágó Etel s nővére, Kozma Ilon és Jolán (Ladmóc), Balogh Ilon s Vilma (Sárospatak), Gyarmathy Erzsike (B-Ujlak), Szombathy Mariska (Ladmóc) stb. A mulatság a reggeli órákig tartott. A rendezőség a nyilvános számadás közzétételére felkérve lapunkat, azt itt adjuk: A mulatságon felülfizettek a következők: Nyomárkay Frigyes, Guttman Mór, Rosenthal Lajos 6—6 K. — Damjanovics Agoston 4 K. — Schedel Odón 3 K. — Kozma Antalné, Harajda János 2—2 K. — Magyar László, Szép Gedeoné, Baesky Károly, Eiszelt Vincéné, Benyo József, Pollák József 1—1 K. Összes bevétel 189 K. — Kiadás 146 K. — Tiszta jövedelem 43 K. A felülfizetőknek ezuttal is köszönetet mond a rendező-bizottság.

— **Tisztújítás L. Bényén.** F. hó 25-én volt Legyes-Bényén a községi tisztújítás. Birónak megválasztották id. Szűcs Andrást az érellyességéről ismert egyént, pénztárosnak Petrik Györgyöt s helyettes birónak Kövér Mihályt. Az összes előjáróság mind uj egyénből van összeállítva.

— **Kortesslobogó a homlokzaton.** A Homonnán megjelenő F. Z. írja: A király születésnapján a házakra tűzött nemzeti lobogók sorában egyik ungvári ház homlokzatára, valószínűleg tévedésből kortes-zászlót tűztek ki „Eljen Kende Péter országgyűlési képviselő“ felirattal. A házon lengő lobogó azután mulatságos félreértésre szolgáltatott okot. Magánügyeikben aznap Ungvárt időző három zahari szavazó polgár, akik újságot nem olvasnak s nem tudják, hogy Héderváry végleg letett arról a tervről, hogy új képviselőválasztások tartassanak, meglátva a kortesslobogót, kapacitálhatatlanul hinni kezdtek, hogy Ungvárt új képviselőválasztás lesz. Előbb a főkortest keresték, majd egy üzletben tudakozódtak, hogy a kortesek melyik napon keresik föl a zahariakat, egy trafik aajtájában álló trafik-tulajdonos pedig alig tudta őket eltovábbítani magától, mert tőle meg váltig szivarokat követeltek. Mig végre egy rendőrnök elhívték a valót, hogy az uraknak eszök ágában sincs most a képviselőválasztás, mert a Kende-féle lobogót a háziszolga csak tévedésből illesztette a tetőre.

— **Fogadd be a tótot... Palásthy Lajos** helybeli asztalos munkába fogadta Ország Béla asztalossegédet. A jeles fiu rövid idő múltán annyira otthonosan érezte magát, hogy olykor csaknem kiverte a műhelyből a békés viselkedésű segédeket. Legutóbb túrhetheten viselkedését betetőzte azzal, hogy Kaulál Károly asztalostársá zsebéből, mikor aludt, ellopott 20 koronát s azonkívül az asztalosmesternél elszállásolt Sutai Béla

Hordók.

Császárszálláson, közvetlen Nyiregyháza mellett, Szabolcs-vármegyében hordógyáram első minőségű saját göres-, rothadás- és szúlyukmentes fájából készült

hordókat, kádakat

és

mindenféle szüretelő edényeket

szállít, avagy a helyszínen elad. Első osztályú fa, elsőrendű munka és vasalás biztosítatik, 50 litertől 250 literig, bármily mennyiség készletben van. Megrendelésre más nagyságú hordók 15 napon belül elkészítetnek, ugyszintén kádak és szüretelő edények is.

Levelek intézhetők *Liptay Jenő* császárszállási hordógyáranak üzletvezetőjéhez, Császárszállás (Nyiregyháza mellett) czímen, avagy *Liptay Jenő* tulajdonoshoz Bashalom u. p. Királytelek (Szabolcs vármegye) czímen. Naponta háromszor oda és vissza is Nyiregyháza és Császárszállás között vonat közvetlen a hordógyár mellett megáll.

Figyelmeztetés! A vasuti kalauznak bejelentendő, hogy az utas Császárszálláson kiszáll, mivel Császárszállás föltételes megállóhely.

Eladó

szabad kézből a Deák-utcán 832/b. összeírási számú újdonna épült ház, mely több lakásból áll. Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal.

Téli alma eladás.

Egy gyümölcsös-kert cirka 1000 fájának aranyparmene idei függő-termése eladó. Venni szándékozók bővebb felvilágosítást nyerhetnek a herczeg Windisch-Graetz Lajos uradalmi jószágigazgatóságánál

Sárospatakon.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételt — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételeit a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem

Jóhirnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 frt, 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely Korona r.

EPILEPSIA

ki görcsök, álmatlanság vagy más ideges bajokban szenved, forduljon egész bizalommal a **Schwanen** gyógyszerhához Frankfurt M. a honnan teljesen díjmentesen kap egy füzetet.

Eladó

Bánszka, Vehéz és Morva községekben fekvő összes birtok jutalékaim. (Telekönyv Varannó) Továbbá Mező-Laborezon lévő gyógyszeráramat, szép házzal és belhelyiséggel is igen kedvező feltételek mellett eladóvá tettem. Közvetítők a birtok után 5%, a gyógyszerár után 1—1½ % provisiót kapnak.

M.-Laborez, 1903. aug. 20.

Lehoczky István,
gyógyszerész.

Bérbeadó

egy 413 holdas birtok Takta-Szadán, Zemplén. Szerencs vasuti állomás közelébe, bővebbet a tulajdonosoktól. Z. M. Budapest, Völösmarthy u. 45. I. em. ajtó 2.

ORVOSOK SORSJÁTÉKA

Az összes nyeremények ékszerekből, arany- és ezüsttárgyakból állanak.

Főnyeremény 1 brilliás nyakláncz, riviére, 44 nagy brilliánsból.
értéke 1 pár nagy brilliáns-fülbevaló.
40.000 korona 1 nagy brilliáns női-melltű.
1 arany karperecz brilliáns kövekkel kirakva
1 brilliáns női marquise-gyűrű három rubinkóvel.

Jutalom 1 arany nyakék brilliánsokból és valódi gyöngyökből.
értéke 1 pár fülbevaló brilliánsokból és valódi gyöngyökből.
10.000 korona 1 női-melltű brilliánsokból és valódi gyöngyökből.
1 arany karperecz kirakva brilliánsokkal és valódi gyöngyökkel.
1 aranygyűrű brilliánsokkal és gyöngyökkel.

— Ezen 50,000 korona értékű két nyeremény egy sorsjeggyel is nyerhető

I. nyeremény 12 személyre való teljes ezüst evő-készlet, remek szeccsziós kivitelben, elegáns fatartóban. A készlet 121 darabból áll.

II. nyeremény Szeccsziós kivitelű remek női toilette-készlet ezüsből, elegáns fatartóban. 1000 kor. értékben.

További 1887 nyeremény: a K. 500.—, K. 100.—, K. 50.—, K. 20.—, 10.— aranyból és ezüsből.

I sorsjegy ára: 1 korona; portó fejében 10 fillér melléklendő.

5 drb sorsjegy megrendelése esetén a sorsjegyeket portómentesen küldjük. — A sorsjegyek minden bankházban, váltóüzletben és dohánytözsdeben kaphatók.

Központi iroda: Budapest, váci-utca 17.

Photoplastikum

berlini gyártmány, 25 üléses, egészen új, teljesen felszerelve 500 frtért eladó.

Tittes Rudolfnál Tokajban.

A tokaji kir. közjegyzőtől.

294. H. 1902. szám.

Árverési hirdetmény.

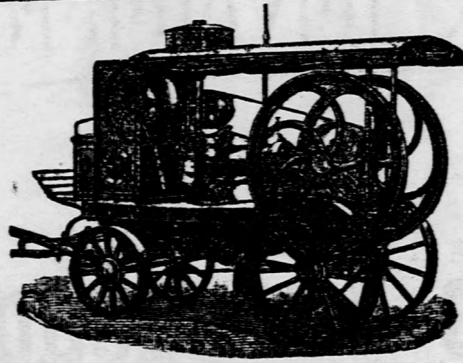
A tokaji tekintetes kir. járásbíró-ság mint hagyatéki bíróságnak néhai Gedeon János hagyatéki ügyében 1902 ö. 139/15. számú végzésében nyert megbízás folytán alulírt kir. közjegyző ezennel közhírré teszem, miszerint örökhatározó hagyatékához tartozó, a Tokaj-Hegyaljai Takarékpénztárnál 34, 40, 73, 234, 275. és 457. számú 6 drb. 200—200 korona névértékű részvénye a hozzá tartozó szelvényével, továbbá a kassai népbank mint részvénytársaságnak 397, 398. és 399. számú 3 drb. 200—200 korona névértékű részvénye a hozzá tartozó szelvényeivel, továbbá a kassai népbank mint részvénytársaságnak 397, 398. és 399. számú 3 drb. 200—200 korona névértékű részvénye a hozzá tartozó szelvényeivel, továbbá a gőnczi takarékpénztár mint részvénytársaságnak 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515. és 516. számú 19 drb. 200—200 korona névértékű részvénye a hozzá tartozó szelvényeivel Tokajban a Fő-utczán lévő irodai helységben a folyó 1903. évi szeptember hó 10-ik napjának d. e. 10 órájára kitűzött nyilvános árverésen a legtöbbet ígérő vevőnek készpénz fizetés mellett általam el fog adatni.

Miről az érdekelt felek midőn kiértésítetnek, a venni szándékozók ezen árverési hirdetmény utján meghivatnak.

Tokajban, 1903. augusztus 25-én.

Pekáry János,
kir. közjegyző,
bírói megbízott.

Közel 8000 motor 60000 lóerővel a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Drezdai Motorgyár Részv.-társ.

(ezelőtt Hille) rioktelepe és műhelye:

Gellért Ignác és társánál,

Budapest, VI., Teréz-körut 41. Telefon 1291.

Ajánljuk az elismert legjobb, legtekélyesebb, legtartósabb gyártású, legegyszerűbb kezelési és legolcsóbb üzemű drezdai benzín motorokat és lokomobilokat és széngázfejlesztős (generátoros) motorokat.

Malomüzemre, darálásra, takarmánykamrákba, tejgazdaságoknak, favágáshoz, vízemelésre, csépléshez és minden más munkához a legjobb üzemerő.

A drezdai motorok minden versenyvizsgálaton és kiállításon a legelső díjakkal lettek kitüntetve.

Referenciák: a legelőkelőbb malomtulajdonosok, uradalmak és gyárvállalatok.

Kedvező fizetési feltételek !! — Legmesszebb-menő jótállás !!

64 kitüntetés és 8 állami érem.

Ajánljuk az érdekelt n. é. gazdákhoz segítségnek, nagyságos Visontai Kovács László armú Vámgyőrkön (Héves megyében) működő drezdai benzínlokomobil legnagyobb fajta (10 lóerős) dal benzínlokomobil legnagyobb való megtekintését.

A kolozsvári gazdasági kiállításon folyó évi szeptember hó 5., 6., 7. és 8-án egy drezdai stabil benzín-motor és egy drezdai benzín-lokomobil lesz kiemelten látható.

Tk. 5732/1903. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A saujhelyi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Farkas Jánosné végrehajtónak, Varhola Pálné szül. Farkas Julianna végrehajtást szenvedő elleni 100 kor. 40 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, as.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósa területén levő Hosszuláz község határában fekvő a hosszulázi 4. sz. tjkv. A I. 31a és 30a hszám alatt foglalt Varhola Pálné szül. Farkas Julianna végrehajtást szenvedett, továbbá özv. Farkas Jánosné szül. Marci Anna társtulajdonos nevén álló és az 1881. évi LIX. t.-cz. 156. § d) pontja értelmében egészen árverés alá bocsájtandó hely 3. ö. i. számú ház és szántóföldre 481 koronában, a hosszulázi 60. sz. tjkvben A I. 153. 168. (217-8) 283, 275, 440. és 454. hr. számú jószágtestből B 5 alatt Varhola Pálné szül. Farkas Juliannát illető jutalékára az árverést 279 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanosság az **1903. évi szeptember hó 7-ik napján** délelőtti 9 órakor Hosszuláz község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 48 korona 10 fillért és 27 kor. 90 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírral a kikiáltott kezeihez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átseglyáltatni.

Kelt Sátorajja-Ujhelyben, a kir. törvényszék telekkönyvi hatóságánál 1903. évi július hó 1-én.

Keresztessy, kir. trvszéki bíró.

V. 92/2. 1903. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági kiküldött mint végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy v. b. Goldberg s Eidam bejegyzett cég végrehajtónak — idb. Guttman Mór var.-csemernyei lakos végrehajtást szenvedett elleni 357 kor. 92 fill. tőke, ennek különböző időktől járó 6% kamata, s az eddig 46 kor 90 fill. bíróság megállapított, s a még felmerülő további költség iránti végrehajtási ügyében, az alperes lakásán felülfoglalt halzsir, cser, bérők, szobabutorok stbből álló s 1781 koronára becsült ingóságok nyilvános bírói árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a fenti számú kiküldő végzés folytán Varannó-Csemernyén a peres lakásán leendő eszközzésére **1903. évi szept. hó 10-ik napjának** délutáni 2 órája határidőül kitűztetik s ahhoz a venni szándékozik azzal hivátnak meg, hogy a fent érintett ingóságok készpénz fizetés mellett a legelőbbit ígérőnek, szükség esetén becsárón alól is elfognak adatni.

Varannón, 1903. évi augusztus hó 26-án.

Sztankó László,
kir. bírói kiküldött,
mint végrehajtó.

300 holdas gyümölcs-fa-iskolája, szőlő- és borkaszórája
Unghváry László Czepléden.

SZŐLŐT

szállítok rendkívül édeset és zamatosat első rendű minőségben
POSTÁN

Borszőlőből augusztus 20-25-étől kezdődőleg eleinte Oporó és Ezerjó, később pedig Mézesfehér, Kadarka, Kövidinka stb. fajokból a teljes érték előleges beküldése mellett az ország bármely postaiállomására bérmentve 5 kilós ládában **1 frt 15 kr. ért.**

Csemegeszőlőből (piros és fehér saszlából) szeptember 1-10-én kezdve bérmentve 5 kilónként **1 frt 30 kr.-ért.**

Muskotályból (passatutti faj, a csemegeszőlők királya!) szintén szeptember 1-10-én kezdve, bérmentve 5 kilónként **1 frt 50 kr.-ért.**

Ily módon a vevő 5 kilós csomaghoz 17 fillérel olcsóbban jut, mint ha azt utónvétellel küldeném. Epen ezért postai utónvétellel egyáltalában nem küldök szőlőt. — Egy szállító-levelel 3 láda szőlőt is lehet küldeni, mely esetben 24 fillért takarít meg a rendelő, vagyis ennyivel kevesebbet küldjön be 3 láda szőlőért.

VASUTON

Borszőlőből 5 és 10 kilós láda és 5-10-15 kilós kosokban kilónként **14 krajczárért.**

Csemegeszőlőből (piros és fehér saszlából) fenti nagyságu láda és kosokban **18 krajczárért.**

Muskotályból (passatutti faj, a csemegeszőlők királya!) a fenti nagyságu kosok és ládáknál **22 krajczárért.**

Az 5 és 10 kilós ládáknál, valamint az 5 kilós kosoknál is az elegysuly tisztasulynak számítatik, míg a 10 és 15 kilós kétfülü kosoknál a tiszta szőlősuly lesz számítva és külön lesz a kas ára a rendelő terhére 25-30 krajczárba elszámolva. Mindezen kosarak az elküldés után a rendelő tulajdonát képezik, azonban mint sajátjukat több ízbeni megtöltés végett hibátlan állapotban és bérmentve újra meg újra beküldhetik.

A vasuton mindig szebben, üdőbbben és mint gyorsaru csak oly hamar érkezik meg a szőlő, mint a postán és itt a szállítás olcsóbb is 1-2 krajczárral kilónként. Epen azért tessenek többen összejárni és együtt 50-100 kilót is rendelni. — Ha t. megbízom csyzerre 300-600-1000 kilót rendel és rendelését hetenként többször megismétli, meg felelő engedményben részesül.

A vasuton való küldés esetére az érték fele része előre küldendő be. **Előleg nélkül rendelést egyáltalában nem fogantatósítok.** Vasuti szállítványoknál a fenti árakban a lelkiismeretes csomagolás, a vasuthoz vitel, a szállító-levelel és a közvetve költsége is befoglalatik.

Fentiekben kívül mindentéle gyümölcsfából nemes ojtvány, gyümölcsfa-vadoncz, sima és gyökeres vessző, továbbá gleditsia és akácza is kapható. Nemkülönböztetve saját termésű, kitűnő minőségű új és ő borok hordókban és palackokban. Tessék mindezekről árjegyzéket kérni.

Hirdetéseket

jutányos áron felvé-
tetnek

a kiadóhivatalban.

Van szerencsém a n. é. kö-zönségnek ajánlani

tisztán kezelt
ASZTALI BOROMAT.

Literje 30 krajozár.
SZABÓ ERZSI,
dohány- és szivar áruda.

Bérbeadó.

3 lakszoba, konyha, kamara és mellékhelyiségekből álló utcazi lakás f. é. november 1-étől bérbeadó. Czim: Andrassy utca 468.

LINDNER RÓBERT
gyógyszerész-féle

Alaiska-Créme

Cosmeticum bar excellence.

Az arczbőrnek rövid használat után ragyogó fehérséget, üdéséget, tisztaságot és báj ad. Eltávolít porosenést, szeplőt, bőratkákat (Mitesser) napbarnitottságot stb. Legcsunább kezeket finomná, fehéré és gyöngéddé varázsolja. Előnyök: Alaiska-Créme nem zsíros, semmiféle fémalkatrészeket nem tartalmaz, orvosiilag jóváhagyva és ajánlva.

Teljesen árta'matlan Egy tégely ára 3 korona. Próbátégely 1 K. 20 f.

Alaiska-púder (arcepör)

Kitűnően kiegészíti az Alaiska-Créme fényes cosmetikai hatását, a bőrnék elbájoló színárnyalatos, froom üde, rózsás üdéséget ad, nagyszerű illata, kitűnő fedőereje van és feltétlenül ártalmatlan, mert sem higanyt, sem bismutot nem tartalmaz. Egy doboz (fehér, rózsás vagy sárga) 3 korona

Kapható:

Linder Róbert gyógyszerésznél,
Bécs, XIII, 9, Lainzerstrasse 113.

Kitűntetve: Páris, London, Amsterdam és Bécsben 1902-ben arany érmekkel és díszoklevelekkel.

Épületek, ingóságok, termények

tűzkár elleni biztosítására,

továbbá: élet- és járadék-biztosítások felvételére

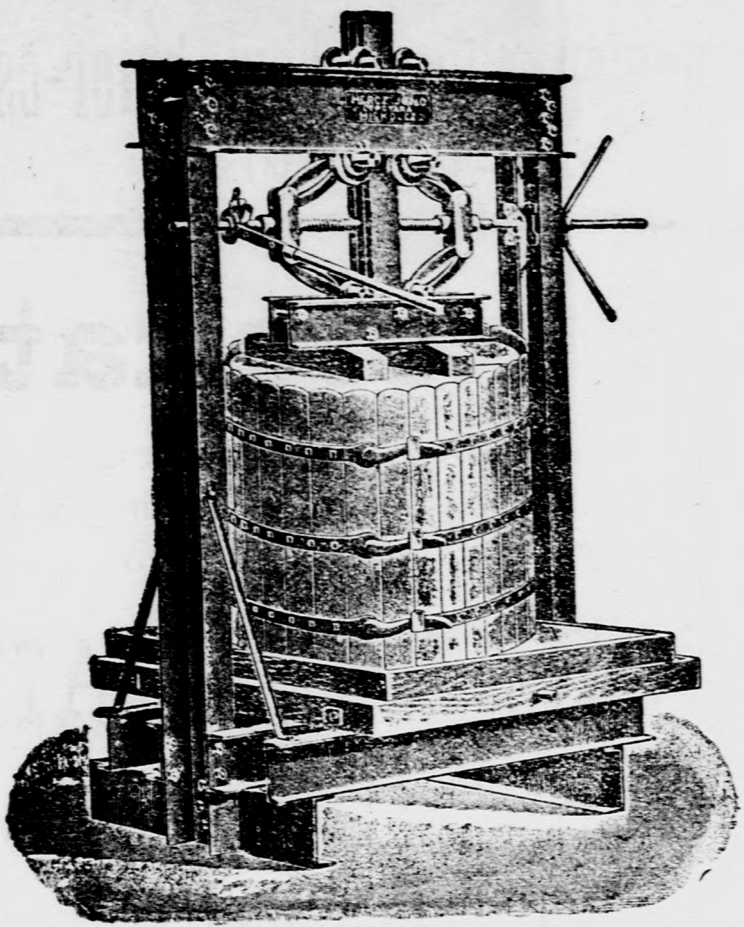
ajánlkozik:

az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

kerületi ügynöksége

S.-A.-UJHELYBEN, a „Zemplén“ kiadóhivatalában.

Óriási munkagőz, esékely erőfogyasztás.
A must a vassal sehol sem érintkezik.

Kitűnő a miskolci, egyri és pozsonyi
kiállításokon.

HERCZ JENŐ

GÉPGYÁRA ÉS VASÖNTŐDÉJE
MISKOLCZON.

Ajánlja teljesen ujonnan szerkesztett könyökemelyűs

BORSAJTÓIT

elismert kitűnő kivitelben, továbbá:

OLCSÓ MABILLE BORSAJTÓIT

többféle nagyságban.

Bogyózó, szőlőzúzó-gépeket, szőlőkéket raktáron tartok.

Képes árjegyzékkel szívesen szolgálok.

Eladó ház.

Nagyúj-utczai 139. számú ház nagy kerttel, mely szőlővel van telepítve, a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett családi okok miatt eladó. Értekezhetni lehet a tulajdonosnál ugyanott.

Mindenféle bel- és külföldi friss töltésű ásvány- és gyógyvizek, valamint forrás termékek kaphatók:
HAZAI H.

Ásványvíz kereskedésében (kis piac)

NYILATKOZATOK!

A Szt-Lukácsfürdői Kristály-forrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű ásványvíz és a kémiai analysis alapján igen tiszta, calcium- és magnesium-hydrocarbonatos ásványvíznek minősítendő.

Budapest, 1900. április 12-én.

A magy. kir. tudományos egyetem I. kémiai intézete.

A vizsgált Szt-Lukácsfürdői Kristály-forrás ásványvizét bacteriologiai szempontból kitűnőnek kell minősítenünk.

Budapest, 1899. április hó 5-én.

Budapest székesfőváros bacteriologiai intézete.

A m. kir. belügyminiszter 68327/IV. sz. a. engedélyezte, hogy a Kristály-forrás szénssavval telített forrás ásványvizet elnevezés alatt forgalomba hozassék.

Minden egyes üveg a külföldön is, a magyar ezimerrel van ellátva.

A németországi képviselőségnek engedélyezett, ő kir. Fensége György poroszországi hercegi udvari szállítói ezimer.

A magyar kir. miniszterelnök 1903. május 18-iki 2031. sz. határozata folytán viselésre engedélyezett magyar állami ezimer.

A délamerikai képviselőségnek engedélyezett argentiniai állami ezimer.

Ajánlják: Prof. Dr. Korányi Frigyes, főrendiházi tag, az Országos igazságügyi tanács elnöke; Prof. Dr. Kétyl Károly, a Magyar Orvostársaság elnöke; Prof. Dr. C. Malbran, a Közegészségügyi tanács elnöke Buenos-Airesben; Comm. Prof. Dr. Giuseppe Lapponi, XII. Leo pápa ő Szentségének orvosa Rómában és ezernél több belső és külföldi kiváló gyakorló orvos, tanár és vegyész. — Dr. Riegler Gusztáv, a kolozsvári egyetem egészségügy tanára, az 1902. évi XII. magyar baréneológiai kongresszuson, a forgalomba lévő különféle ásványvizeknek bacteriologiai szempontból történt vizsgálatáról tartott előadásában a Szt-Lukácsfürdői Kristály-forrás ásványvizét jelentette ki.

Szt-Lukácsfürdő Kútállalat Budán.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztéses kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

576, 787. és 976/1903. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a saujhelyi kir. járásbíró 1903. Sp. 109/3, 1902. Sp. I. 909/3. és az 1903. Sp. I. 209/3. számú végzése következtében Izsepy István ügyvéd által képviselt Stern Benjaminsz jávára 110 kor. 85 fill. s jár., — Dr. Lichtenstein Jenő ügyvéd által képviselt Stern Benjaminsz jávára 130 kor. s jár. s végül Dr. Haas Bertalan ügyvéd által képviselt Spire Ignác jávára 180 kor. s jár. erejéig Baliko Dezső és neje saujhelyi lakosok ellen 1903. március 16, 1902. nov. 23. s 1903. év április 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 2146 koronára becsült következő ingóságok u. m.: házi-butorok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a saujhelyi kir. járásbíró 1903. évi V. I. 192/2, 273/3, 1902. V. I. 784/4. számú végzése folytán 420 kor. 85 fillér tőkekövetelés, ennek 5% kamatai, és bíróilag megállapított költségek erejéig Satoralja-ujhelyben alperesek lakásánleendő eszközésére 1903. évi augusztushó 31-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a többet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt saujhelyben, 1903. évi aug. hó 12-én.

Fejér Zoltán,
kir. bír. végrehajtó.

A FÜZŐK PÓTLÓJA

Tökéletesíti a testalkatot, teljes kényelmet ad, nem gátolja a fejlődést.

Nincs meg benne azon hátrány, mint a fűzőkben, a Platinum pálcák eltávolítható s könnyen mosható.

Angol patent, orvosi tekintélyek legmelegebben ajánlják. Színük: fehér, szürke és drap. Megrendelésnél a Schlusssőség mérvadó. Ára 10 kor. Egyedüli főraktár Felső-Magyarországon csak nálam. Egyszersmind ajánlom saját gyártmányu keztüimet, glaccé, óz, szarvasbőr, valamint szövött nyári keztüik a legolcsóbbtól a lehető legfinomabbig, dus választékban raktáron tartom.

Mindenemü kötszerek, orvosi műszerek, betegápolási cikkek és gummi áruk.

Valódi párisi különlegességek titoktartás mellett

Blumberg S. E., Kassa,
keztüös és műkötszerezés.

A vidéki n. é. közönséget saját érdekében kérem, esotleges szíves megkereséseiket pontosan nevezem Stark Mátyás ezimezni.

STARK MÁTYÁS

Sátoralja-Ujhelyben.

A butorok be- és kirakásáért kezességet vállalok.

Vasuton való költöztetésnél a butorkocsi használata díjmentes.

Schicht-szappan

„SZARVAS“ VÉDJEGY: „KULCS“

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolesóbb szappan. — Minden ártalmas kevértől mentes.

Mindenütt kapható.

A bevásárlásnál kiváltképen ügyelni kell arra, hogy minden darab szappan „Schicht“ névvel és fenti védjegy valamelyikével birjon.

Kitünő pörkölt paprikás szalonna.

Jessék

kisérletet tenni és meg fog győződni, hogy nálam mindenféle

HENTESÁRU

a legolesóbban beszerezhető.

A t. cz. vevőközönség szives figyelmébe ajánlom a következő árukat:

1 kiló friss olvasztott szalonna-zsír . . .	1 K. 52 fill.
1 „ sóatlan szalonna zsírnak való . . .	1 K. 44 fill.
1 „ uj sós szalonna	1 K. 44 fill.
1 „ füstölt szalonna szeletben	1 K. 52 fill.
1 „ füstölt hát szalonna	1 K. 60 fill.
1 „ I. rendű pörkölt paprikás szalonna	1 K. 76 fill.
1 „ füstölt kolbász	1 K. 60 fill.
1 „ füstölt sódar páczolt	1 K. 52 fill.

Nagybani vételnél árengedmény!

Megrendelhető:

KARNER JÓZSEF,
hentesüzletében
Nyiregyházán.

Finom füstölt husnemű.

Thierry A. gyógyszerész

CSODA-BALZSAMA

a legjobb diätetikusházi szer emésztészavarok, gyengeség, émelygések, gyomorégések, felpuffadások stb. ellen, köhögéscsökkentő, görcscsökkentő, nyálkaszétosztó, tisztító hatású. 12 kis vagy 6 dupla üveg bérmentve csomagolással korona 4.—

Thierry A. apáca-védjegyű. Valódi csak az itt látható apáca-védjegyű.

Nagyon ajánlatos ezen hatásos szert utazóknál állandóan magánál tartani.

Thierry A. gyógyszertára a „Védangyalhoz“ Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Mirét szenved ön? holott önnek minden, habár még oly idült és bár mily keletkezésű sebeinek sikeres gyógyítása biztorkilátásba van helyezve és majdnem minden ájaldalmas és veszélyes operációt kikérülhet a

Thierry A. gyógyszerész az Órangyal-gyógyszertár

valódi CENTIFÓLIA-kenőcse

égynevetett Csadabalzsam használata által.

Ezzel a kenőccsel egy 14 éves és gyógyíthatatlannak tartott csontszű teljesen meggyógyított, újabban még egy 22 éves régi, súlyos rákszerű beteg-ég is.

A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazva lesz gyermekágyas nők fájós mellénél, a tejváladék szorulásánál, mellkeményedésnél, orbáncznál, mindenféle idült bajok, kifakadt lábak és csontoknál, sebeknél, sósólyásoknál, dagadt lábak, sőt csonttráknál is; kardvágás, szúrásnál és lösebeknél, vágott és zúzott sebeknél; mindenféle idegen testek kibuzására, mint: üveg- és faszilánkok, homok sörét, tövis stb., minden gennyedésnél, daganatnál, karbunkulusoknál, ujkezdéseknél, sőt ráknál is; ujgillisztánál vagy gáncsnál körömgnyülésnél, hólyag- és sebes lábaknál; **mindennemű égési sebeknél**, megfagyott tagoknál, a betegek fekvéstől keletkezett sebeinél, nyakdaganat-, vérfekély-, fülfolys és gyermek sebei stb. Kevesebb mint két szelencze nem küldetik szét. Két tégely ára **K. 2.50** az összeg előzetes beküldésével mely levélbélyegeken is beküldhető. **Számos bizonyítvány rendelkezésre áll.** Óva intek mindenkit hatástalan hamisítványok vételétől s kérem pontosan ügyelni, hogy minden tégelybe a fenti védjegy és a cégnek **Thierry A. Órangyal-gyógyszertára Pregrada** beégetve kell lennie. Minden tégelynek egy használati utasításba ezen védjegyű ellátva kell göngyölve lennie. Egyedül valódi Centifolia-kenőcsöm hamisított és utánzóit a védjegy törvény alapián szigoruan üldözöm, épen így a hamisítványok árusítóit is. — Egyetlen beszerzési forrás: **THIERRY A. Órangyal-gyógyszertára Pregrada-ban Rohitsch-Sauerbrunn mellett.** — Központi raktárak Budapesten: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél; Zággyrában **MITTEL-BACH S.** gyógyszerésznél és Bécsben **BRADY C.** gyógyszerésznél.

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok

S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat

vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém értesíteni, hogy a „Vörös ökör“ épületében a földszinten és az emeleten **nyolcz teremben** lévő

BUTORRAKTÁRAIM

túlhalmozott készletét helyszüke miatt **tetemesen leszállított olcsó** bevásárlási áron adom.

Miért is kérem b. látogatásukat s ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Keil-lakk

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára
Keil-féle fehér „Glaser“, fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók

BEHYNA TESTVÉREK ezégnél **S.-A.-UJHELY.**

SCHOTTOLA ERNŐ, Budapest

Andrássy-út 2. sz.

A ruggyantagartás meghonosítója Magyarországon

a legnagyobb szőlészeti és borászati szaküzlet

Legnagyobb raktár az összes szüretelési gépek és eszközökben,

SZŐLŐZÚZÓK

bogyózóval és anélkül,

MABILLE és DUPLEX-rendszerű

BORSAJTÓK

gőzerőre és víznyomásra berendezve, a legszebb és legjobb kivitelben elkészítve.

Gyári raktár borszivattyúkban.

Képes árjegyzék és költségvetés ingyen és bérmentve.

